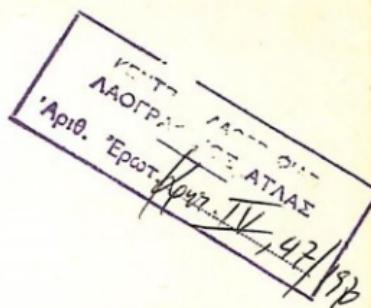

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

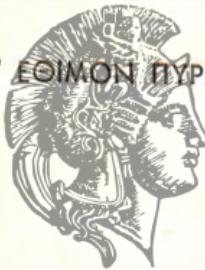

Α¹
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διεύθυνση 1968 -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κεφαλέπολις) ... Μαρκυρία, ...
 (παλαιότερον όνομα:), Ἐπαρχίας Σ. Υ. Τ. Ε. Α. οχ.,
 Νομού Αχαΐας.....
 2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δικτύων
 Καρκαδίκη, ἐπάγγελμα Δ.Ι.Δ.Δ. 64 α.θ.ο.
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Μαρκυρία οχ. Σ. Υ. Τ. Ε. Α.
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον. 35
 3. Ἀπὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι:
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον .. Γεωργίων Χανβέρδης,
 Γεωργίων.....
 ἡλικία 40 γραμματικαὶ γραμματεῖς Σχολείου
 τόπος κατοικιών Λοσιονιτι,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ~~ΣΟΦΙΑ~~ η οποία της είναι η μεγαλύτερη ακαδημαϊκή σχολή στην Ελλάς.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαί ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν, ποιμνίων; Χ. ΕΙΝΗΚ ΔΙΔ. διδ' ούεν
Α. Κ. ΗΕΘΙΛ. διδ' ειροφλ.

‘Υπήρχον αὗται χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διασπήματα; ..Σ. Η. Δ. 6.60 v. L.O.

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἴδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας (“Ελληνας ἡ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους”· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ.
Ι. Ι. Ο. Υ. 7.4.7.2... πλω... χαρι. γιαν.

3) ‘Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ’ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του;δ. Ι. Χ. Υ. Ε. Κ. Ε. Σ. Λ. Σ. 7.4... Η. Ι. 2. Δ. Κ. Θ. Ε. Ν.
. πλ. Μ. Λ. Ι. Ρ. Ο. Ζ.

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολούνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἄμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... 844.0249 ...

- 2) Οι τεχνίται (δηλ. οι βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέγγει καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; **ν αγ**

- γ'. 1) Εις τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἦ μὲν ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Asi wixix.

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισκατόροι κλπ.) Πούτα πήτο ἡ κοινωνική των θέσις ; . . .

- 3) Ποία ήτοι η άμοιβή των; (εἰς εἶδος ή εἰς χρῆμα;)

- 4) Ἐχρησιμοποιούντο καὶ ἔργάται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δὲ ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ
προήρχοντο οὗτοι· ἡσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίαν
ἀμοιβὴν ἐλάμψιαν· ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ή δοῦλαι; Ἔὰν ναί,
ἀπό ποίους τόπους προήρχοντο;

- 6) α) Οι νέοι και αἱ νέοι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας; ... Ηλαρκόνι. ... μ. 6. - 3ρd f. 7. v. 2. 0.

- Fig. 72. *Urticaria* seen in *Hypothymia*.

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ως ἔργαται..... . η ως τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πραματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ.;

- δ'. 1) Πᾶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
(βιῶν, αἴγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἥ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

..... Δ.Ι.Δ. Σω.Ι.γ. καθαρον.. 6.0.αν ..
..... Μ.η! ψερο.βλ.την

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; Χω.δ.. τσ. 2.9.20 ..

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Χω.δ.. 2.δ.. 1.9.55 ..

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προϊ-
σεις αὐτοῦ?

Χχ716.6.η.1.γοτρο. τσοδ.ται... 6.1.δεραργιν.

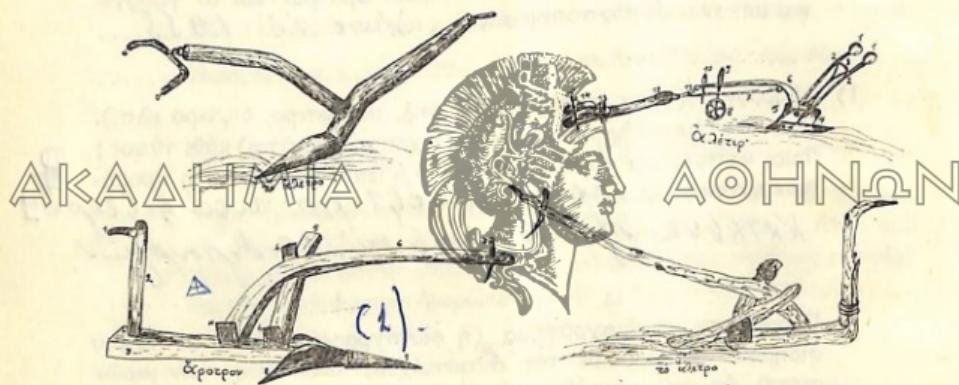
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατίθεμένου.

1. Εχεργ. 4. Νιν. 7. Κλικεργ. 10. Κλικεργ.
2. Κλικεργ. 5. Φελ. 8. Ιωνηρικ. κλ. ωρογ.
3. Ηοδηρ. 6. ηοδηρ. 9. Ακρο. εικερ.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); 1.9.65 ..

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Δ.Ι.Δ. Σω.Ι.6.2.7.4 ..

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντάται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνοματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.		6.		11.
2.		7.		12.
3.		8.		13.
4.	9.		14.
5.		10.	15.

⁽¹⁾ Έάν είγατε δυνατόν ἀποστείλατε και φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑπὲρ τοῦ ἔργου περιγράψατε τὸ ἔργο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.....
.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΩΝ

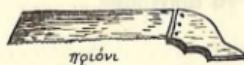
- 6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ δύλου ἢ σιδήρου;

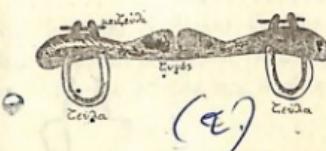
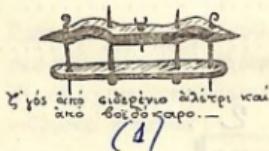
.....
.....
.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)

.....
.....

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. Ἱππός, ἡμίονος, ὅνδρος. *Μ. 17! Χρήσιμοι οίκοι μεταξύ λαού για την ζευγάριση της οικογένειας*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὅργωμα δύο ζῷα ἢ ἕν; ... *Κριθιανός ή Κριθιανός*
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Διά της ζευγάρισης στο έργο*

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λούριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *Διά της ζευγάρισης στο έργο* *Ζεύγος ζεύγα ζεύγα ζεύγα (α)*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΓΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσσατε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

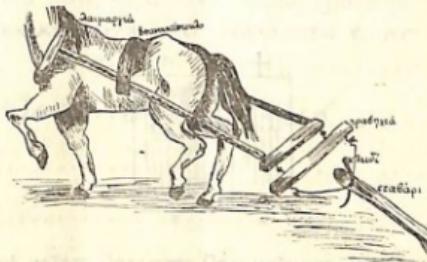
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὃ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε αὐτόν). *Λούρα*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Τέλος της 19ης*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε καὶ σχεδιάστε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.

... M.K.Zurth's

ζ. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποιος ωργωνε παλαιότερον (ή σήμερον): 1) ἄνδρας (ό ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ή ἄλλος). 2) γυναικαί 3) μπαρέτης. Σημειώσατε ποιά η συνέβαινε εἰς τους τόπους σας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ Η ΆΛΛΟΣ·
Η ΣΥΝΤΙΘΕΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟ

Σημειώσατε πιοία

K21.....10.04.1976
K21.....25.05.1976 (cont.)

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄρτον. (Παραθέρατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... *Τελευτὴ τε βοδίκη μετατρέπεται σε ξύλινη αρτοποιία*, ... Κατασκευή, ... Επειρυνόμενο, τόπος κατεύρυνσης, ... Τοῦ άντρα μὲν οὐκέτι είναι ψεύτης, μετά της ψεύτης, οὐδὲν μέντοι τοιούτοις είναι.

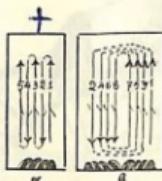
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄρτον. *Κατεύρυνση σιδηρούντος*.

3) Πῶς κατευθύνεται ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιού τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῴων ἢ ἄλλως; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

- 4) Σχεδιάσσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακίες) κατ' εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....*αὐλακίες*.....(α).*6x44.0c*.....

- ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (σπ.) σπορές, ἡ σποριές, υτάμες, σιστές, μεσδραδες κ.λ.π.) ;

.....*Μεσδραδες*.....

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

.....*αὐλακίες*.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἀρτρονόν ;

.....*σκαπάνη*.....

- 7) Ποιοι τρόποι ἡ εἶδη ὄργωματος (ἀρτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

.....*καθέτως*.....*πλαγίως*.....*βαθιά*.....

Εις ποια ὄργωματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

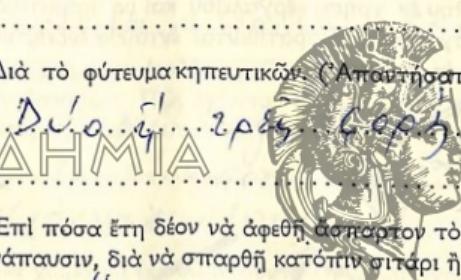
... 57 ... 0 > 5

- γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σπορὸν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἔγίνοντο (ἢ γίνουσαι) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

...E. f. v. 1.0.... d. 1. b. o. 1. 1. 6. M. K. ...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (*Απαντήσατε ὄμοίως, ώς ἀνωτέρω)

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ασπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρά-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

E 19

- 4) Πόσα όργωματα γίνονται διά κάθε είδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θής, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν είδῶν κλπ.) και κατά^τ
ποίαν ἐποχήν; 2... 3

- 5) Ποια ἔργαλεια ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατά τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

To...d...s...k...l...

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἔργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τά φτερὰ (παρούσια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀφοτρίασιν (ὅργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

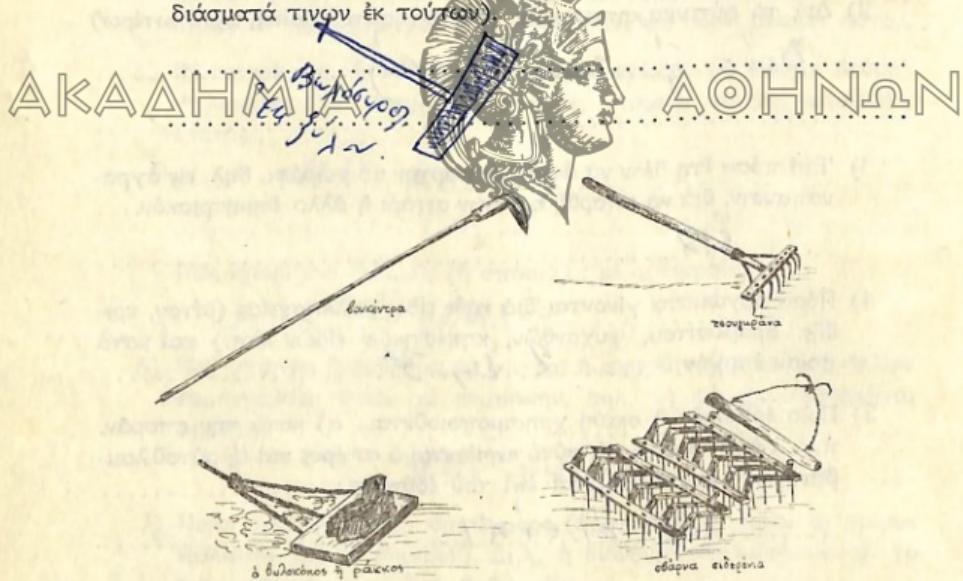
μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αύτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἥ μὲ ἄλλον τρόπον;

.....Μ. L. πάτερνεις τοιούτοις
.....τοιούτοις.

2) Γίνεται μετά τὸ ὅργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

.....Μ. L. πάτερνεις τοιούτοις

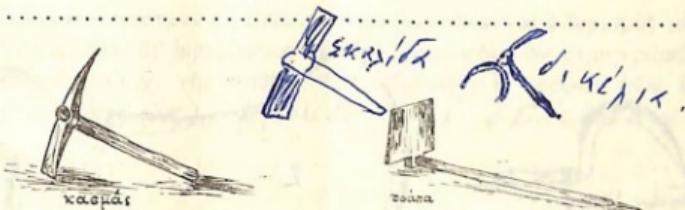
3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὅργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἕκαστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν. σχεδιάσματα ἥ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἥ τοῦ κήπου· π.χ. δικασμάς, ἥ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....
.....
.....
.....
.....

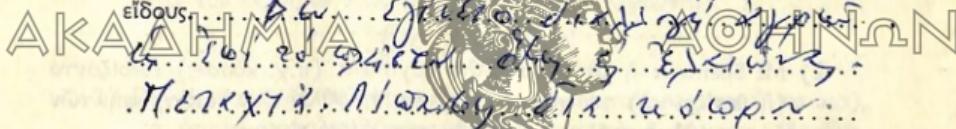

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ δργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

.....
.....
.....
.....
.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἑκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν δσπρίων. Πόσις ἐγίνετο, ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου εἰδους.

.....
.....
.....
.....
.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἑκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σαγόν, τριφύλλι κ.ἄ.

.....
.....
.....
.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασίες (βραγγιές) καὶ ἄλλως.

.....
.....
.....

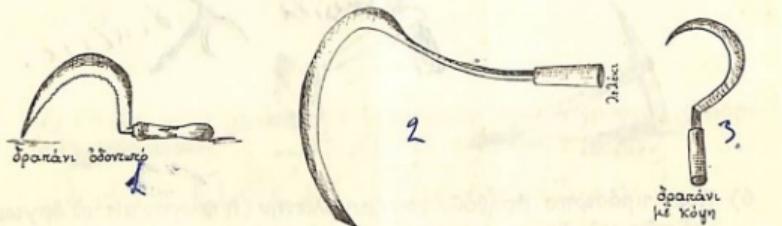
B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Έργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

.....
.....
.....

Ἐὰν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ γάτα τὰ φωτογραφήσετε.

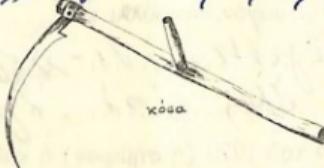
O XI

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

Διανομή της ζωής γρίζει.

κόυρος

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἢ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὄδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Διανομή της ζωής.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). ;Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Μικρόν.

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.)
διαδημένη
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἑκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.)
περιστατική

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ.
20. 24. 15. 14. 25.

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πᾶσι ἐλέγοντο (ἢ πᾶσι λέγονται).
ακαδημία. 4. 1. 2. 1. αιχνηνα

- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβιολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ᾗδοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;
θερισταὶ

- 4) Πᾶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριὲς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
μολαρίδη. μ. α. γ. 1.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές.

γμ<1.ε

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; "Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ὕλλον τόπουν καὶ ποιον;

γν.δρ.ε...ης...γν.ει.κ.5...ε.4.7.η
...1.1.1.~...τα...κα.ρ!~:

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι; Μὲ ήμερομίσθιον (μεροκάμπτο) ἢ κατ' αποκοπήν (ξεκοπής). Ποιά ἦτος ἡ αποβρίτης χρήματα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ήμερομίσθιον ἦτο μετά παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραμέσατε μὲ τὸς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας δικαιοστολογίαν).

Ακε...γ.γ.γ.ρ.ο.η.1.6.δ!~...γ.ε.η.λ.ε.γ.γ.η.η.
...5..3.4...κ.ρ.1.θ.ρ.1...γ.ε.~...4...δ.4.λ.δ.3...
...6.1.7.δ.ρ.1...:

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην· τοῦ σώματος διὰ νὰ μη αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των);

τ.1.6.0.0.7.ρ.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

.....
ο.χ.ι.

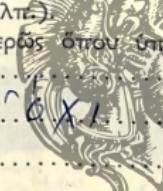
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

.....
Ἐπρ. λγαν. δον. ετα. σιλξ. ο.ρ.η.
πρ. λγαν. δικ. τονοικ. η! δ.λ.λ.κ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἡ ψάθαι, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὃπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

θέμαν.

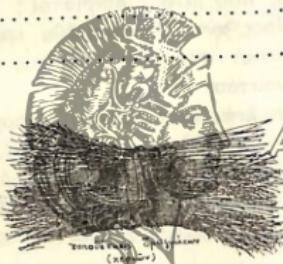
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....
Α. η. 6. λη.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρές, ἀγκαλιές; Πῶς ἔδενοντο· μὲν κοινὰ σχοινία, μὲν σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δεσμὸν τῶν δεματιῶν μῆπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλείον τι; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

D. D. S. P. S. D. V. R. M. O. C.
D. P. I. G. T. H. T. T. D. D. E. R. Z. G.
X. P. K. T. B. T. X. L. V. E. V. R. D. H. S.
C. A. D. F. K. Y. I. X. T. D. V. V. R. O. S. I. S.
G. W. D. P. R. W. T. S. G. P. P. H. L. W.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν Ιδίαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θέρισμένου ἄγρου; Πόσα δεμάτια συνεκτρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;

EW! EW!

ε.' Συγκομιδή τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας; Υωδή 1900 μηνίν

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Τοι
Φιλέρωκριν... Αγιού Καρκίνου:

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγὴ (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.

Μ. 6.4. κ. 1. δ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Εσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν λύκων κατὰ τὸν χειμώνα μὲ δηρε χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον), Εάν ναί, περιγράψατε πώς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα η κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φυλαξίς αὐτοῦ.

Π. χ. ψ. δ. α. 1. ρ. δ.

- 2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σφνός καὶ μὲ, ποιῶν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Λ. 5. δ. 6. 17. κ. υ. δ.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας)

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν δινοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Β. Λ. Στύλιον της Αΐστος
με ανθρώπινα λεμβάνα. Η ιδέα της φωτογραφίας

ΕΛΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.) 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. ΣΥΝΕΚΕΝΤΡΩΝΟΝΤΟ
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μέτεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μ. Ι. Ρ. Κ. Η. Π. Α. Τ. Σ. Ζ. Σ. Λ. Α. Λ. Β. Ι. Σ.

- 2) Πώς καλείται όχθος σπου τοποθετούνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινάς τούτους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κατ. Πώς γίνεται ἡ τοποθεσίς εἰς σωρόν “ὑπάρνει καθωρισμένος τρόπος τοποθετούσες,

Q.M.W.V.I.L. by Gurney

- 3) 'Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι μιὰν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γενινήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

~~0.X.1~~.....

- 4) Ποῦ κατεσκεύαζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

ESW Kwd 70 Xupin

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας; πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....
τέ... ξένι... 4.1.0..... Εντό... κινητού.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

.....
Αρχό... για λίν... Ιαν... Δεκατημέριο...

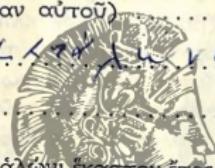
- 7) Εἰδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των) π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος) πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιονα τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.....
Χωματάλωνο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἔκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνοῦ) : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)

.....
Εγκαταστάσεων τού

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

.....
οχι.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οίονδήποτε ὄλλον.
.....Β.Ε.....εὐέρχω.....Ἀλωνούντα.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ὄλωνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

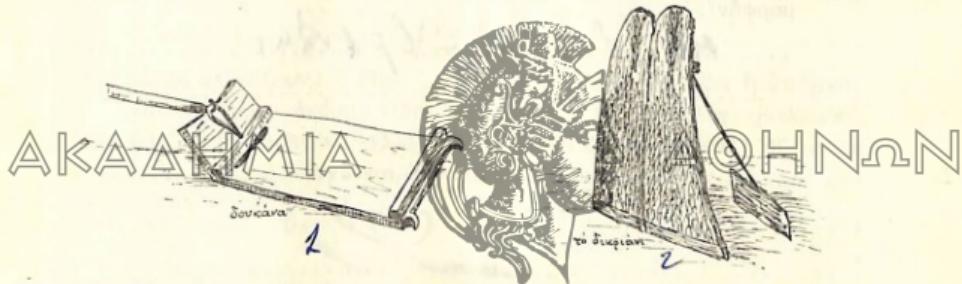
a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποτοῖς τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄλωνιοῦ διὰ λινῶν στῦλος, ὑψους δύο μέτρων (κατοιγόμενος στηγερός στρούλούμενος, δουκανή, βουκανή κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὅποιού εἰσαρτώνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόρουν τὰ στάχυα.

6X.1.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ὄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ὄλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ὄλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄλωνιοῦ. Τὰ ὄλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ὄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἑνα ἢ τὸν ὄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικάς φωτογραφίας ἢ ἵχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκησ σανὶ εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔχαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὔτε κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾶτε εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τάς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμενων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

.....
.....
.....
.....
.....

- 8) Άπο τοίσαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διά νάν ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

.....
.....
.....
.....
.....

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα λεῖται εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ἔγχος, τὸ διποίον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνι ἢ δικούλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίππει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν διποίον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς ;

.....
.....

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὅδηγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῷων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὐτῇ βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος είλη καὶ ποία ἢ κατασκευή της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

.....
.....
.....
.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

δούλα

*δούλα
(διὰ τὰ θύμα)*

(1)

*δούλα
(διὰ τὰ θύμα)*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα).

μάλαμα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲν ίδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστοί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνεράδοι καὶ ἀγωγιστές), οἱ διποῖοι εἶχον βοδιαὶ ἢ ἄλογα καὶ ἀνελαμβανοῦν τὸν ἀλωνισμὸν

οἱ διποί

μάλαμα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῶα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

οἱ Χι

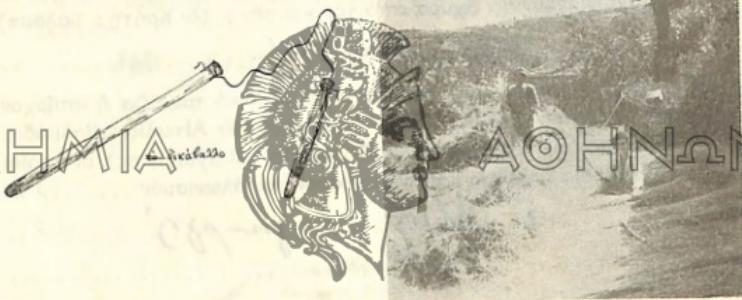
- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ὄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποία δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου?
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).

δχ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ὅλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πᾶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πᾶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθίεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζφων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας ;

..... *το. ω. μ. ς. (ει και νι τις.)*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ὀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συντεταρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ι. Ζ. Λ. ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίξ : λειδῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειδῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, δλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

..... *Μ. Κ! θρινάκι! (Σεγκ. 1)*

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλο τι; Τι λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταῦτην
καὶ πρὸς πτοῖον σκοπόν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

καὶ πρὸς πολὺν ωροῦ... (Διά. Β.γ. 10.4.2.2... δεδ. 1.4.2.)

- 2) Μὲ ποίον ἔργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.)

χνογραφήσατε τούτο.....
θρ.ι.ν.λ.κ.ι.....(λευκά)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποιος λιχνᾶ (ἀνεμίζει), ἄνδρας, γυναικαὶ εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;

2. V.d.p.89.4.4. J.V.V.R.I.W.L.
J. I. C. O. U. T. G. R. Z. I.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνθήλεται νὰ γίνεται δεύτερον ὄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ὡς τε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

...Albula.A.O....M.L.Boz.G.P....Lro...
...M.kor.O.dj.W.v.tatik...Uw...ba'...T.tj....
...F.tj....bu...Pij.V.bf.3...Pij.V.bf.3...V.W.zfp.0...
...Z.p.V.1.Cpf.1...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διά τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρῳ, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀποκατάται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο πῶς λέγεται; (*Ἐν*

Κρήτη: ξεβαθυντισμα και καρπολώνεμα). διά ποια δημητριακά συν-
ηθίζεται τούτο . . .

Μ.Λ'. ΔΙΑΧΡΙΣΙΣ ΛΕΥΚΟΥ ΡΩΦΙΚΟΥ Κ.Ε.

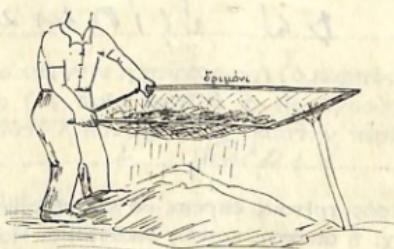
- 6) Άφοῦ διά τοῦ λιχνίσματος (άνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ὅχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπό τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τούς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . .

Μ.Λ'. Δ.Θ.Ι.Ε.Ζ.Ρ.Τ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διά σαρώθρου, ἢ διὰ ἄλλου μέσου, ως π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ δόπτας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄκυρα καὶ τὰς ὄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Парк ов... зд... бордера... пикант... ков...
украин... физ... монумент... монумент...
мт... птица... о... макет... макет...
макет... макет... макет... макет...
макет... макет... макет... макет...

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρὸν; Μὲ ποιῶν ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πώς χαράσσεται καὶ ποιά ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπιπλύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Αριστοφάνης Βιβλίο Λ. Μεταρρύθμιση
από την Επανάσταση της Ελλάδας στην Αθήνα
612νρ. 41120 Θριάσιο Κέντρο Βιβλιοθήκης
Επίκουρη Καθηγήτρια Σ. Ζωή Τσαγκαρά

- 8) "Αλλα α ει θι μα πρωτου να μεταφερθη ό καρπτός (σίτος, κριθή κλπ.) εις τὴν ἀποθήκην.

..... D. A. N. G. I. N. Z. R.

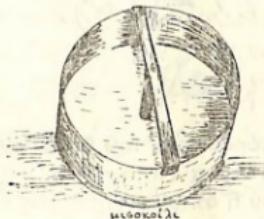
γ'.1) Ποιαί δφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἥτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποιον μέτρον (δοχεῖον), ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς άκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αύτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

6. Έν φ. κ. 1. 5. 15' ... ή... ρόρων (Ανακτ.)

Σ. γ. γ. 1. 4' Η θεραπεία της μηνονούρας (20. 8η).

4. Η θεραπεία της ημέρας γράφων.

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς είδος εἰς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυρφτιάτικο.

- δ) τὸ αλιωγιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκένετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποια δοχεῖα) ἢ είς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς είς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

2. Η. Κ. Ο. Ρ. Ι. Σ.

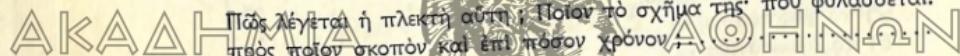
4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκένετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ είς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσίς εἰς τὴν ὑπαίθρον; Τοῦτο δὲ καὶ πάλιν λέγεται
δηλούμενον τῷ κακῷ πάντας τούτος...
τοῦτο δὲ πάλιν:

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; . . .

B.L. E. J. V. E. T. O. D. I. 2. 2. 0. 8. 3.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ; ..

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'.1) Κατά ποιας ήμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούνα), ἐπιέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

4.5 Kp4 doivav na' ro. Hk6xk...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

Con. K. G. d'Orv. S' r. m. Sp. t. m. 93

...п.р.у.1/2...и.в.к.2/п.1.к.3...с.р.3...т.о...м.д.г.х.1....

yard. w. 126261.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Φωτιά φανός.....

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποιος ἄλλος;

Τένετοι παιδιά..... ταῦτα Μάγιστροι.....

Αγόρια παιδιά στην εργασία της χαροπιάς (Βεδόνι)

2) Ποιος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναι, ὅποιον μέρος;

Ταῦτα Μάγιστροι..... ταῦτα ορθίσται ηλικίων

ταῦτα μάγιστροι βάζουν ταῦτα σωτήρια ταῦτα φέρουν.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Μαγίστροι..... οι οικοδεσπότες..... ταῦτα.....

Οι μάγιστροι ταῦτα έταν ταῦτα ταῦτα ταῦτα ταῦτα ταῦτα

ταῦτα Μάγιστροι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι οἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπου διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Ταῦτα Μάγιστροι..... ρίχνουν..... ταῦτα ηλικίων

ηρώεις.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Μάγιστροι..... οικοδεσπότες..... ταῦτα ταῦτα ταῦτα ταῦτα ταῦτα

ταῦτα Καταστάσεις.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

Τό... πόσχα... δέκανα... με... σύλλα...

τέ... καταδόνα... μέγα... βούτη...

4) Καίονται (ή ἔκαίοντο) όμοιώματα: π.χ. κατά τὸ Πάσχα όμοιώματα
τοῦ Ιούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Κατά... το... Πάσχα... οὐρανού...

πατ... γιανδά...

5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Πάσχα... πραγμάτων... θυμιτήρων...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

